ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1969

Vyhlásené: 10.02.1969 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

11

VYHLÁŠKA

Ministerstva zahraničných vecí

z 20. decembra 1968

o Zmluve medzi vládou Československej socialistickej republiky a vládou Zväzu sovietskych socialistických republík o podmienkach dočasného pobytu sovietskych vojsk na území Československej socialistickej republiky

Dňa 16. októbra 1968 bola v Prahe podpísaná Zmluva medzi vládou Československej socialistickej republiky a vládou Zväzu sovietskych socialistických republík o podmienkach dočasného pobytu sovietskych vojsk na území Československej socialistickej republiky. Národné zhromaždenie so Zmluvou vyslovilo súhlas a prezident republiky ju ratifikoval. Dňa 18. októbra 1968 boli medzi obidvoma stranami vymenené nóty, ktorými sa vlády Československej socialistickej republiky a Zväzu sovietskych socialistických republík vzájomne informovali o tom, že príslušné ústavné orgány obidvoch krajín Zmluvu schválili a ratifikovali. Podľa svojho článku 15 Zmluva nadobudla platnosť 18. októbrom 1968. České znenie Zmluvy sa vyhlasuje súčasne.*)

Minister:

v. z. Pleskot v. r.

ZMLUVA
medzi vládou Československej socialistickej republiky a vládou Zväzu sovietskych socialistických republík o podmienkach dočasného pobytu sovietskych vojsk na území Československej socialistickej republiky

Vláda Československej socialistickej republiky a vláda Zväzu sovietskych socialistických republík

rozhodnuté usilovať sa o upevnenie priateľstva a spolupráce medzi Československou socialistickou republikou a Zväzom sovietskych socialistických republík a taktiež medzi všetkými krajinami socialistického spoločenstva a o ochranu vymožeností socializmu, o posilnenie mieru a bezpečnosti v Európe a na celom svete v súlade s vyhlásením Bratislavskej porady z 3. augusta 1968,

majúc na zreteli Zmluvu o priateľstve, vzájomnej pomoci a povojnovej spolupráci z 12. decembra 1943, predĺženú Protokolom z 27. novembra 1963,

v zhode s dojednaním dosiahnutým v priebehu československo-sovietskych rokovaní v Moskve v dňoch 23. - 26. augusta a 3. - 4. októbra 1968

rozhodli sa uzavrieť túto zmluvu a dohodli sa na tomto:

Článok 1

Vláda Zväzu sovietskych socialistických republík, konajúc so súhlasom vlád Bulharskej ľudovej republiky, Maďarskej ľudovej republiky, Nemeckej demokratickej republiky, Poľskej ľudovej republiky a vláda Československej socialistickej republiky sa dohodli na tom, že časť sovietskych vojsk, nachádzajúcich sa v Československej socialistickej republike, zostáva dočasne na území Československej socialistickej republiky s cieľom zaistenia bezpečnosti krajín socialistického spoločenstva pred silnejúcimi revanšistickými snahami západonemeckých militaristických síl.

Ostatné vojská Zväzu sovietskych socialistických republík, ako aj vojská Bulharskej ľudovej republiky, Maďarskej ľudovej republiky, Nemeckej demokratickej republiky a Poľskej ľudovej republiky budú v súlade s dokumentmi moskovských rokovaní v dňoch 23. - 26. augusta a 3. -4. októbra 1968 odsunuté z územia Československej socialistickej republiky. Odsun týchto vojsk sa začne po ratifikácii
tejto Zmluvy oboma stranami a uskutoční sa po etapách v priebehu dvoch mesiacov.

Počet a miesta stálych posádok sovietskych vojsk, dočasne zostávajúcich na území Československej socialistickej republiky, sa určujú na základe dohody medzi vládami Československej socialistickej republiky a Zväzu sovietskych socialistických republík.

Sovietske vojská, ktoré sa dočasne nachádzajú na území Československej socialistickej republiky, zostávajú podriadené sovietskemu vojenskému veleniu.

Článok 2

1. Dočasný pobyt sovietskych vojsk na území Československej socialistickej republiky nenaruší jej suverenitu. Sovietske vojská sa nemiešajú do vnútorných vecí Československej socialistickej republiky.
2. Sovietske vojská, osoby k nim patriace a členovia rodín týchto osôb, nachádzajúce sa na území Československej socialistickej republiky, budú zachovávať právny poriadok platný v Československej socialistickej republike.

Článok 3

1. Sovietska strana bude znášať náklady spojené s vydržiavaním sovietskych vojsk na území Československej socialistickej republiky.
2. Vláda Československej socialistickej republiky poskytne sovietskym vojskám, osobám k nim patriacim a členom ich rodín po dobu ich dočasného pobytu v Československej socialistickej republike kasárne a byty vnútri kasární, služobné, skladovacie a iné priestory, letiská so stálymi stavbami a zariadením, prostriedky štátnej spojovacej siete, dopravné prostriedky, elektrickú energiu a iné služby.

   Vojenské výcvikové priestory, strelnice a cvičiská budú využívať spoločne s Československou ľudovou armádou.

   Spôsob a podmienky využívania vyššie uvedených objektov, ako aj komunálnych, obchodných a iných služieb sa určia po dohode zmluvných strán.

Článok 4

Sovietske vojenské útvary, osoby, ktoré sú príslušníkmi sovietskych vojsk, a členovia ich rodín môžu cestovať do miest, kde sú rozmiestnené sovietske vojská v Československej socialistickej republike a z Československej socialistickej republiky tak v priamych vlakoch a vozňoch patriacich Sovietskemu zväzu, ako aj s prestupom z vozňov jednej krajiny do vozňov druhej krajiny a taktiež automobilovými alebo leteckými dopravnými prostriedkami.

Osoby, ktoré sú príslušníkmi sovietskych vojsk, a členovia ich rodín sú oslobodené od kontroly, pokiaľ ide o pasy a víza, pri príchode, pobyte a odchode z Československej socialistickej republiky.

Hraničné priechody a spôsob prekračovania československo-sovietskych hraníc a taktiež spôsob kontroly, druhy a formuláre príslušných dokladov sa určia po dohode zmluvných strán.

Článok 5

Československá strana súhlasí s tým, že cez štátne hranice Československej socialistickej republiky budú bez vyberania cla a bez colnej a pohraničnej prehliadky prechádzať:

- sovietske vojská a osoby k nim patriace, ktoré cestujú ako príslušníci vojenských útvarov, jednotiek a veliteľstiev;

- všetok vojenský náklad, vrátane nákladu určeného na obchodné a pobytové zabezpečenie sovietskych vojsk;

- osoby, ktoré sú príslušníkmi sovietskych vojsk, cestujúce do Československej socialistickej republiky, a z Československej socialistickej republiky jednotlivo alebo spoločne s členmi rodín a s predmetmi osobnej potreby, a to na základe dokladov oprávňujúcich na prechod štátnej hranice Československej socialistickej republiky, ktoré predložia colným orgánom.

Majetok privezený sovietskou stranou do Československej socialistickej republiky, výzbroj a výstroj a bojová technika môžu sa vyviezť do Zväzu sovietskych socialistických republík bez vyberania cla a poplatkov.

Článok 6

1. Zabezpečenie príslušníkov sovietskych vojsk, dočasne umiestnených na území Československej socialistickej republiky, a členov rodín osôb, ktoré sú príslušníkmi sovietskych vojsk, pokiaľ ide o obchod a služby, budú uskutočňovať sovietske obchodné podniky.

2. Československá strana bude dodávať týmto sovietskym obchodným podnikom tovar v množstve, dohodnutom medzi príslušnými obchodnými organizáciami Zväzu sovietskych socialistických republík a Československej socialistickej republiky za štátne maloobchodné ceny, platné v Československej socialistickej republike a bude poskytovať obchodný rabat obvyklý pri príslušných obchodných podnikoch Československej socialistickej republiky.

   Zúčtovanie za dodávky sa vykonáva v mene Československej socialistickej republiky.

3. Československá strana bude podľa kontraktov uzavretých medzi príslušnými československými a sovietskymi organizáciami zahraničného obchodu a za ceny, ktoré platia v obchodných vzťahoch medzi Československou socialistickou republikou a Zväzom sovietskych socialistických republík, dodávať v dohodnutých množstvách potravinársky a priemyslový tovar vrátane paliva (uhlie, koks, palivové drevo) pre zásobovanie sovietskych vojsk v rámci ich plánu potrieb.

Článok 7

Vláda Československej socialistickej republiky bude poskytovať vláde Zväzu sovietskych socialistických republík potrebné sumy v československých korunách na výdavky spojené s dočasným pobytom sovietskych vojsk na československom území. Rozsah týchto súm sa určí po dohode medzi príslušnými orgánmi zmluvných strán.

Článok 8

Spôsob zúčtovania za služby, predvídané v článku 3 a spôsob zúčtovania súm v československých korunách, poskytovaných v súlade s článkom 7 tejto Zmluvy, určí sa v dodatkovej dohode medzi zmluvnými stranami v lehote jedného a pol mesiaca po vstupe tejto Zmluvy do platnosti. Pri prepočte týchto súm, vyjadrených v československých korunách, na prevoditeľné ruble, bude sa vychádzať zo vzájomného pomeru medzi vnútornými cenami a sadzbami platnými v Československej socialistickej republike a zahraničnoobchodnými cenami.

Článok 9

Otázky jurisdikcie spojené s dočasným pobytom sovietskych vojsk na území Československej socialistickej republiky sa upravujú takto:

1. Pri trestných činoch a priestupkoch, ktoré na území Československej socialistickej republiky spáchajú osoby patriace k sovietskym vojskám alebo členovia ich rodín, uplatňuje sa československé právo a pôsobia československé súdy, prokuratúra a iné orgány príslušné pre otázky stíhania trestných činov.

   Trestné činy, ktoré spáchajú sovietski vojaci, vyšetruje vojenská prokuratúra a prejednávajú ich orgány vojenskej justície Československej socialistickej republiky.

2. Ustanovenia prvého bodu tohto článku sa nevzťahujú:

   a) na prípady, v ktorých osoby patriace k sovietskym vojskám alebo členovia ich rodín spáchajú trestné činy alebo priestupky iba proti Sovietskemu zväzu, ako aj proti osobám patriacim k sovietskym vojskám alebo členom ich rodín;

   b) na prípady, v ktorých osoby patriace k sovietskym vojskám spáchajú trestné činy alebo priestupky pri plnení služobných povinností v priestoroch stálych posádok vojenských útvarov.

   V prípadoch uvedených v bodoch a) a b) sú príslušné sovietske súdy, prokuratúra a iné orgány, ktoré konajú podľa sovietskeho práva.

3. V prípade spáchania trestných činov proti sovietskym vojskám, dočasne sa nachádzajúcim na území Československej socialistickej republiky, ako aj proti osobám patriacim k týmto vojskám,

majú vinníci rovnakú zodpovednosť ako za trestné činy, proti ozbrojeným silám Československej socialistickej republiky a proti osobám k nim patriacim.

4. Príslušné československé a sovietske orgány môžu vzájomne žiadať o postúpenie alebo prevzatie jurisdikcie v jednotlivých prípadoch uvedených v odsekoch 1 a 2 tohto článku. Takéto žiadosti sa budú posudzovať blahovoľne.
5. Príslušné československé a sovietske orgány si budú vzájomne poskytovať právnu a všetku inú pomoc pri stíhaní trestných činov uvedených v bodoch 1, 2 a 3 tohto článku.

Článok 10

1. Vláda Zväzu sovietskych socialistických republík súhlasí s tým, že nahradí vláde Československej socialistickej republiky hmotné škody, ktoré môžu byť československému štátu spôsobené činmi alebo opomenutím sovietskych jednotiek alebo osôb k nim patriacich, ako aj škody, ktoré môžu spôsobiť sovietske jednotky alebo osoby k nim patriace pri plnení služobných povinností československým občanom, inštitúciám alebo občanom tretích štátov nachádzajúcim sa na území Československej socialistickej republiky - v oboch prípadoch vo výške určenej (na základe uplatnených nárokov a pri rešpektovaní československého práva) splnomocnencami pre veci dočasného pobytu sovietskych vojsk v Československej socialistickej republike, ktorí sú vymenúvaní podľa článku 13 tejto Zmluvy.

   Spory, ktoré môžu vzniknúť zo záväzkov sovietskych jednotiek, sa prejednávajú podľa rovnakých zásad.
2. Vláda Zväzu sovietskych socialistických republík súhlasí taktiež s tým, že nahradí vláde Československej socialistickej republiky škody, ktoré môžu byť spôsobené československým inštitúciám a občanom, ako aj občanom tretích štátov nachádzajúcim sa na území Československej socialistickej republiky činmi alebo opomenutím osôb patriacich k sovietskym vojskám, ktorých sa nedopustia pri plnení služobných povinností, ako aj činmi alebo opomenutím členov rodín osôb patriacich k sovietskym vojskám - v oboch prípadoch vo výške určenej príslušným československým súdom na základe nárokov uplatnených proti osobám, ktoré spôsobili škodu.

Článok 11

1. Vláda Československej socialistickej republiky súhlasí s tým, že nahradí vláde Zväzu sovietskych socialistických republík škody, ktoré môžu byť spôsobené na majetku sovietskych vojenských jednotiek, dočasne sa nachádzajúcich na území Československej socialistickej republiky, a osobám patriacim k sovietskym vojskám činmi alebo opomenutím československých štátnych inštitúcií - vo výške určenej splnomocnencami pre veci dočasného pobytu sovietskych vojsk v Československej socialistickej republike na základe uplatnených nárokov a pri rešpektovaní československého práva.

   Spory, ktoré môžu vzniknúť zo záväzkov československých štátnych inštitúcií voči sovietskym vojenským jednotkám, sa prejednávajú podľa rovnakých zásad.
2. Vláda Československej socialistickej republiky súhlasí taktiež s tým, že nahradí vláde Zväzu sovietskych socialistických republík škody, ktoré môžu vzniknúť sovietskym vojenským jednotkám dočasne sa nachádzajúcim na území Československej socialistickej republiky, osobám patriacim k sovietskym vojskám, ako aj členom rodín týchto osôb činmi alebo opomenutím československých občanov - vo výške určenej československým súdom na základe nárokov uplatnených proti osobám, ktoré spôsobili škodu.

Článok 12

Škody predvídané v článku 10 a 11 nahradia strany do troch mesiacov odo dňa, keď splnomocnenci pre veci dočasného pobytu sovietskych vojsk v Československej socialistickej republike rozhodnú alebo keď rozhodnutie súdu sa stane právoplatným.

Sumy, ktoré majú dostať poškodené osoby, jednotky a inštitúcie, vyplatia príslušné orgány strán, a to v prípadoch uvedených v článku 10 - československé orgány v článku 11 - sovietske orgány.

Článok 13

Vláda Československej socialistickej republiky a vláda Zväzu sovietskych socialistických republík vymenúvajú svojich splnomocnencov pre veci dočasného pobytu sovietskych vojsk v Československej socialistickej republike s cieľom náležitého riešenia bežných otázok spojených s dočasným pobytom sovietskych vojsk v Československej socialistickej republike.

Článok 14

Pri výklade tejto Zmluvy je

1. „osobou patriacou k sovietskym vojskám“:
   a) príslušník Sovietskej armády,
   b) civilná osoba, ktorá je sovietskym občanom a pracuje v útvaroch sovietskych vojsk dočasne sa nachádzajúcich na území Československej socialistickej republiky;
2. „členmi rodín osôb patriacich k sovietskym vojskám“:
   a) manželky,
   b) deti, pokiaľ neuzavreli manželstvo,
   c) blízki príbuzní, pokiaľ sú odkázaní na výživu týchto osôb;
3. „miestom stálych posádok“ je územie vyhradené k dispozícii sovietskym vojskám vládou Československej socialistickej republiky alebo miestnymi orgánmi štátnej moci vrátane miest, kde sú rozmiestnené sovietske vojská.

Článok 15

Táto Zmluva nadobudne platnosť po ratifikácii oboma stranami a zostane v platnosti, pokiaľ sa sovietske vojská dočasne budú nachádzať na území Československej socialistickej republiky.

Zmluva môže byť zmenená po dohode zmluvných strán.

Dané v Prahe 16. októbra 1968 vo dvoch pôvodných vyhotoveniach, každé v českom a ruskom jazyku, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť.

Predseda vlády

Československej socialistickej republiky:

O. Černík v. r.

Predseda Rady ministrov

Zväzu sovietskych socialistických republík:

A. Kosygin v. r.

*) Tu sa vyhlasuje slovenské znenie.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.